

WENKE HEUTS
INKA VIGH

BENYA ve VUSE

GIDA KURTARICILARI
BÜYÜK GÖREVDE

Bu kitap, RESTLOS GLÜCKLICH e. V. tarafından yayınlanmıştır.
RESTLOS GLÜCKLICH e. V., Berlin Çevre, Ulaşım ve İklim Koruma Senatosu ve Berlin Adalet,
Tüketiciyi Koruma ve Ayrımcılıkla Mücadele Senatosu tarafından desteklenmektedir.

İlk defa 2021 yılında ciltli olarak oekom Münih yayınevinde yayınlanmıştır.
Orijinal başlık: »Benja & Wuse. Essensretter auf großer Mission«

© 2023 oekom yayınevi, Münih
oekom – Gesellschaft für ökologische Kommunikation mbH
Goethestraße 28, 80336 Münih

Kapak tasarımı: Ines Swoboda, oekom verlag
Kapak illüstrasyonu: Inka Vigh
Mizanpaj, dizgi ve illüstrasyon: Inka Vigh
Baskı ve ciltleme: Grafisches Centrum Cuno GmbH & Co. KG

Türkçe Çeviri: Yeşil Çember – ökologisch interkulturell gGmbH,
www.yesilcember.eu

Tüm hakları saklıdır

BENYA ve VUSE

GIDA KURTARICILARI
BÜYÜK GÖREVDİ

WENKE HEUTS
INKA VIGH

 oeekom

Benya, çocuk odasından bir kasırga gibi geçti. Oyuncak kutularını birbiri ardına yere atıyordu. Kalemler, boncuklar, legolar – her şey kulakları sağır eden bir BUM sesiyle büyük bir yığının içine düştü. „Ne dert“ diye homurdandı Benya. „Her şey bir yana, benim düşünme kalemim gitmiş! Nerede bu?“

Benya, turuncu boya kalemini arıyordu – önemli bir şey düşün-
düğünde onunla resim yapmayı severdi. Kalemin ucundan da hep
biraz kemirirdi. Kalemin arkası bu yüzden tamamen düzdü. Ben-
ya`ya göre bu haliyle mükemmeldi.
„Burada bir sorun var“ diye mırıldandı. „Önce babamın çorabı.
Sonra annemin çatlak olan kahve fincanı ve şimdi de benim
düşünme kalemim.“ Benya emindi: „Biri bunları çalmış. Belki bir
sanat hırsızı, bir çorap cadısı ya da bir fincan trolü? Burada neler
olup bittiğini öğreneceğim!“

Benya, günlerdir pusuda bekliyor ve kendisini hırsıza götürebilecek her küçük ipucunu takip ediyordu. Bütün ipuçlarını küçük bir deftere yazıyordu. Ne yazık ki, ailesi ipucu arayışında pek yardımcı olmuyordu. „Eşyalar yok olur, bu çok normal“ dedi annesi. „Kırık kahve fincanımdan uzun zamandır kurtulmak istiyordum zaten.“ Kanepenin altında ikinci çorabını arayan babası da şöyle dedi: „Neden odanı toplamıyorsun, eminim kalemini orada bulacaksın.“

Odamı toplamak mı? Ne saçmalık, diye düşündü Benya. „Burada çok garip bir şeyler olduğunu görmüyor musunuz? Kalem hırsızını yakaladığımda çok şaşıracaksınız!“ diye haykırdı Benya. „Ya da çorap cadısı“ diye araya girdi annesi. Yüzünü buruşturup komik bir cadı kahkahası attı: „Hihihi.“ Benya, kıkırdamaktan kendini alıkoynamadı – annesi çok komik görünüyordu.

Annesi ve babası Benya'nın gizemli hırsızına pek inanmasalar da Benya bundan oldukça emindi. Eğer şu anda çocuk odasının zemininde neler olup bittiğini bir bilseydi!

Gıcırdayan döşeme tahtalarının altına fark edilmeden bir Lupa ailesi taşınmıştı. Anne, baba ve dokuz hayat dolu çocuk.

Nasıl yani, sen Lupa'ları hiç duymadın mı? O zaman kulaklarını iyi aç ve dikkatle dinle! Bu tüylü yaratıklar küçük deliklerde ve dar yarıklarda, duvar boşluklarında ve gıcırdayan kirişler arasında gizlice yaşarlar.

Şimdi şu anda Lupa ailesinde işler biraz karışık. Lupa anne en küçük kızı Vuse'yi azarlıyordu: „Sana kaç kere buraya insan eşyaları getirmemeni söyledim.“ Lupa baba da: „Gezintilerin buraya kadar. Seni yakalayacaklar ve bizi güzel evimizden kovacaklar. Ya da daha kötüsü, bizi bir kafese koyarlar.“ dedi. Vuse'nin gözleri öfkeyle parlıyordu, „Çok kötüsünüz! Ben her zaman dikkatli olmuştumdur. Kimse beni yakalayamaz! Orada bu kadar çok şeyi çöpe atmak istemeleri benim suçum değil! Çoğundan harika şeyler çıkarabilirim. Sadece onları kurtarmalıyım!“ Öfkelenen Vuse kaçıp mutfak duvarındaki gizli yerine saklandı.

Vuse, sıvadaki küçük bir çatlaktan Benya ve ailesini harika bir şekilde gözlemleyebiliyordu. Benya ve babası, birlikte yaptıkları alışverişleri yerleştiriyorlardı. Babası „Hop, yakala,“ diye seslendi ve elmaları Benya’ya attı. Tak, tak, tak. „Bunlar muzlarla birlikte meyve kasesine koyulacak“ dedi. Benya iyi bir yakalayıcıydı, tek bir elma bile yere düşmedi. Ancak Vuse bundan hiç etkilenmedi. Tam tersine, Huzursuzca bir ileri bir geri kıpırdandı.

„Ne yapıyorsunuz?“ diye dehşet içinde bağırdı. „Elma ve muzun birbirini sevmediğini bilmiyor musunuz? Elmalar muzları olgunlaştırır. Kahverengi çamurlu muz ister misiniz? Eşyaları onarmak yerine atmak – bu zaten tamamen çılgınlık! Ama muzların bozulmasına izin vermek? Bunu da halledeceğiz“ diye mırıldandı Vuse.

Yasak ya da değil! Yine de insanlara gizli gizli yaklaşmaya karar verdi. Gizli gizli.

Benya ve ailesi akşam yataklarında uzanırken, Vuse temkinli bir şekilde mutfğa girdi. Sessizce sürünerek, eski mutfak dolabının arkasında bulunan duvardaki fare deliğinden geçti. Kalbi adeta boğazında atıyordu. Bir süre dolabın altına çömeldi ve geceyi dinledi. Her şey sessiz, etraf temizdi. Şimdi hızlı olmak zorundaydı! Vuse, ustalıkla mutfak masasının üzerine tırmandı ve boş bir kaseyi kaldırdı. Uff, ağırmış.

Vuse, masanın üstüne vardıktan sonra muzları yeni bir kaseğin içine attı. Biri hariç. „Elmalara birkaç gün daha sarılabilirsin“ diye fısıldadı. „O zaman daha çabuk bronzlaşırsın ve insanlar elmanın diğer meyvelere neler yapabileceğini belki fark edebilirler.“

Birden banyo kapısı tıkırdadı. Vuse, yüzünü buruşturdu. „Olamaz! Çabuk, saklanacak bir yer.“ diye düşündü ve dizleri titreyerek kasedeki elmalara doğru koştu. Tam bu anda Benya’nın babası mutfağa geldi. Vuse, nefesini tuttu. Onun kendine bir bardak su doldurduğunu duydu. „Ne yapacağım ben?“ diye düşündü. „Bir kafeste sonumun gelmesini istemiyorum.“ Ancak Benya’nın babası tıpkı ortaya çıktığı gibi aniden yatak odasına doğru kayboldu. Vuse, „vay canına, şansım yaver gitti“ diye düşündü ve rahat bir nefes aldı. Hadi şimdi dosdoğru eve.

Nihayet hafta sonu gelmişti! Benya ve babası, kahvaltı masasını hazırlıyorlardı. Bu sırada Benya'nın gözleri meyve kaselerine takıldı: „Bak baba. Muzlardan biri tamamen kahverengi. Elmalar yüzünden mi? Bu yüzden mi annem diğer muzları yeni kaseye koydu acaba?“

„Ne oymuşum ben?“ diye bağırdı annesi mutfağın öbür ucundan. „Çamaşır makinesi o kadar gürültülü dönüyor ki, seni zor duyuyorum.“ „Koyduuuuuun!“ diye bağırdı Benya gülererek. „Soyduuuuuum?“ diye sordu annesi. „Hayır!“ diye bağırdı Benya. „Kase! Muz!“ Vuse duvarda saklandığı yerde oturdu ve kıkırdarak karnını tuttu.

Kısa bir süre sonra Benya ve ailesi, kahvaltının tadını çıkarıyorlardı. „Hiç ekmek kaldı mı?“ diye sordu annesi. „Sadece dünden kalanlar“ diye yanıtladı Benya, sonra ekmek sepetini annesine uzattı. „Hayır, bunlar kaya gibi sert. At gitsin“ dedi annesi, yüzünü kırıştırarak. „Ben bize biraz tost yapayım.“

Vuse nefesini tuttu. „At gitsin mi? Çöpe mi?! Ekmekler biraz sert diye mi? Onlardan lezzetli bir şeyler yapabilirsin! Bıktım artık bunların bir şeyleri çöpe atmalarından!“

Mutfakta bir süredir sessizlik hakimdi. Benya, çocuk odasında bir kule inşa ediyor, babası gömlekleri ütülüyor ve annesi sınıf ödevlerini kontrol ediyordu, zira o bir öğretmendi.

Vuse, „Ekmekleri ya şimdi alacağım ya hiç!“ diye düşündü. Parmak uçlarında saklandığı yerden çıktı ve kalbi küt küt atarak kapıya doğru yuvarlandı. Dikkatli bir şekilde koridora baktı. Görünürde kimse yoktu. Vuse heyecanla, „Umarım iyi gider“ diye düşündü.

Sonra mutfak masasına koştu, tırmandı ve ilk ekmeği kaptı. Avını, ayaklarının onu taşıyabildiği kadar hızlıca dolabın arkasındaki küçük fare deliğine sürükledi. Şimdi ekmeği içeri sokmak kalmıştı. Vuse, ekmeğe tüm gücüyle yaslandı. İte kaka sonunda – PLOP – ekmeğin içeri girdi.

Vuse, küçük kuyruğuyla kırıntıları arkasından sürüklüyordu. „Şimdi sıra ikincide“ diye düşündü, adım alıp ileri atıldı ve çevikçe masanın üzerine tırmandı.

Birden üzerinde büyük bir gölge olduğunu fark etti. Ardından yüksek sesli bir PLONK sesi. Vuse, şok içinde donakaldı. Üzerinde bir makarna süzgeci vardı. Yakalandı! „Bu gerçek olamaz“ diye düşündü. Kalbi bir davul gibi gürültüyle atıyordu. Temkinli bir şekilde başını kaldırdı ve elek üzerindeki deliklerden ona merakla bakan iki iri göze baktı. Bunlar Benya'nın gözleriydi.

„Sonunda seni yakaladım!“ diye zaferle haykırdı. „Demek bütün eşyalarımızı sen çaldın?“ Vuse, yüzünü buruşturdu, küçük elleri terliydi. „Ben... Ben... Bir kafese kapatılmak istemiyorum“ diye hıçkırdı. Benya, eleği biraz kaldırdı. „Merak etme, sana zarar vermeyeceğim!“ diye Vuse'yi rahatlattı. „Neden seni bir kafese koyayım ki? Hem sen de kimsin ki?“

Şaşkına dönen Vuse, hapishanesinden sürünerek çıktı ve Benya'ya dikkatle baktı. Yakından bakınca, çocuk o kadar da tehlikeli görünmüyordu. Sadece çok fazla büyüktü. Vuse, derin bir nefes aldı. Sonra şunu söylemeye cesaret edebildi: „Ben Vuse'yim ve hırsızlık yapmam. Sadece artık istemediğiniz şeyleri alıyorum. Annenin kırık fincanı gibi. O artık bizim küvetimiz. Ve çoraptan da bir ip yaptım.“ Benya araya girdi: „Peki ya benim düşünme kalemim? Sadece biraz kırıktı ve hiç de eski sayılmazdı!“

„Onu atmayacak mıydın?“ diye sordu Vuse şaşkınlıkla. „Özür dilerim. Geri vereceğim, söz veriyorum!“ Benya, en sevdiği kalemini geri alacağı için çok mutlu oldu. Ama onu daha da çok mutlu eden bu bulduğu tüylü şeydi.

„Ekmeklerimizden ne istiyorsun?“ diye sordu Benya. „Yiyeceklerden bir şey yapamazsın ki, küflenirler.“ Vuse'nin korkusu şimdi uçup gitmişti. Benya ilgiliydi! Onunla, kurtardıklarıyla, yiyeceklerle... Belki Benya onu anlardı?

„Ekmek cipsi!“ diye haykırdı Vuse. „Ekmek cipsi yapmak istedim. Geçen gün onları çok beğenmiştin.“ Benya hatırlıyordu. Evet, geçen hafta odasında bir kase ekmek cipsi vardı. Çok lezzetli ve süper çıtır idiler. Vuse'den geldiklerini asla tahmin edemezdi! „Biliyorsun, Benya, yemek yemek içindir. Bunun için varlar.“ Vuse, ekmekten büyük bir ısırık aldı ve mutlu bir şekilde gevezelik etmeye devam etti. „Hhhmmm, çıtır çıtır! Ffana naffil ekmek ciffsi yaffilir göfftereyim mi?“

Vuse, aniden durdu ve kulaklarını dikti. Bunlar koridordaki ayak sesleri miydi? Benya da bir şeyler duymuştu. „Saklanmam lazım“ diye fısıldadı Vuse. „İşte, çabuk, buraya gir“ diye fısıldadı Benya ve pantolonunun cebini açtı. Vuse, kısa bir süre tereddüt etti. Sonra da cebe atladı.

Koridordaki ayak sesleri yükselmişti. Benya'nın annesi mutfağa geldi. Benya ile bir oyun oynamak istiyordu. „Sonra, hmm...” Benya bir şeyler uydurdu. „Bir resim çizmek zorundayım” dedi ve şaşkın annesinin yanından geçip hızla çocuk odasına doğru gitti. Yanında sert ekmeklerle dolu bir sepet ve bir cep dolusu Vuse vardı.

Bir süre sonra Benya ve Vuse, çocuk odasında rahatça oturuyorlardı. „Biliyor musun Vuse, anlamadığım bir şey var,” dedi Benya. „Sence bu kadar yiyeceğin çöpe atılması neden kötü? Süpermarketten yenisini satın alabiliriz?”

Vuse, bir an için düşündü. Sonra doğrulup Benya'nın gözlerinin içine baktı. „Sana açıklayabilirim – ya da gösterebilirim!“ diye hin hin sırıttı. „En sevdiğin meyve nedir?“ Benya'nın uzun süre düşünmesine gerek yoktu. „Çilek!“ diye haykırdı ve hemen ağzı sulandı.

„Dinle“ dedi Vuse, gizemli bir şekilde. „Bugün sihirli ay – küçük bir çilek macerası için mükemmel bir zaman.“

„Sihirli ne?“ diye sordu Benya, şaşkınlıkla.

„Sihirli ay!“ diye güldü Vuse.

„Ayda bir kez ay özellikle uygun bir pozisyonda olur. Gece gökyüzüne bakarsan, ‚Büyük Lupa‘ takımyıldızını görebilirsin.“ Büyülenen Benya dinliyordu. „Biz Lupalar, sihirli ayda gün doğumundan hemen önce burnumuzun ucunu aya, küçük kuyruklarımızı da ‚Büyük Lupa‘ya doğru tuttuğumuzda, güneşin ilk ışıkları büyülü bir hal alır.

Sihirli güneş ışınları. Bunları herhangi bir yere ve zamana seyahat etmek için kullanabiliriz.“

„Güneş ışınlarıyla seyahat mi? Mekan ve zaman boyunca mı? Bu nasıl olacak?“ diye sordu Benya kuşkuyla. „Yürümek mi? Yürümüyor, uçuyor! Üstelik gıdıklıyor. Tüm dünya bir atlıkarıncadan daha hızlı dönüyor – ve sonra yok oluyor. Bunun yerine her şey rengarenk parlamaya başlıyor. Ve sonra dünya geri geliyor. Sadece biraz farklı. Anladın mı?“

Benya, hiçbir şey anlamamıştı. Ama belli etmek istemedi. „Evet, tabii, kulağa mantıklı geliyor.“ dedi.

„Yarın sabah gün doğmadan önce?“ diye sordu Vuse. „Yarın gün doğmadan önce!“ dedi Benya.

O gece Benya, uzun süre uyuyamadı. Düşünceler kafasında dönüp duruyordu. „Vuse beni nereye götürecektir? Bir güneş ışını ile nasıl seyahat edilir? Sonuçta ışıktan yapılma, değil mi?“ diye düşünüyordu. „Annem her zaman, yabancı insanlarla gitme der. Ama Vuse bir insan değil. Bu yüzden yasak bir şey yapmıyorum. Değil mi?“ Benya, an cak gecenin ilerleyen saatlerinde uykuya daldı.

Kısa bir süre sonra, bir şey kulağını çekti. Vuse. „Kalk, uykucu“ diye fısıldadı. Benya, hemen uyandı. Etrafına bakındı. Ay ışığında Vuse'nin tebeşirle yere gizemli işaretler çizdiğini gördü. Benya, sürünerek yataktan çıktı ve Vuse ile birlikte tebeşir izlerinin üzerine oturdu. Vuse, „Şimdi beklemek zorundayız“ diye açıkladı. Benya bekledi. Baya bekledi. „Hiçbir şey olmuyor,“ dedi hayal kırıklığıyla. „Şşşt!“, Vuse işaret parmağını kızın dudaklarına götürdü ve sonra birden bir şey oldu.

Güneş doğdu ve ilk sıcak ışınlarını yeryüzüne gönderdi. Benya, burnunun ucundan küçük parmağına kadar tüm vücudunda bir karıncalanma hissetti. Vuse'ye baktı ve onun küçük bir çantayı açtığını ve bir ok kadar hızlı bir şekilde onunla daireler çizdiğini gördü. „Beş sihirli ışın yakaladım!“ diye sevinçle bağırdı Vuse ve küçük çantayı hızla kapattı. Sonra Benya'nın ellerini tuttu ve fısıldadı:

„Başımızın üstünde taht kuran,
Güneş ışınları, sihirli ay.
Taşı bizi renkli dünyalara,
Hadi gidelim çilek tarlasına!“

Vuse, bu sözleri söyler söylemez küçük bedeni parıldamaya ve ışıdamaya başladı. Parlak renkler ve yumuşak şekiller Benya'nın kafasının etrafında bir girdap gibi dans ediyorlardı. Her şey dönüyordu, hızlı, daha hızlı, çok daha hızlı. Benya'nın midesi bulandı. „Burada neler oluyor?“ diye düşündü. Birdenbire her şey yeniden şekil aldı, renkler geri döndüler. Benya, rahat bir nefes aldı.

Çocuk odası yok olmuştu. Bunun yerine, Benya ve Vuse bir çilek tarlasının ortasında oturuyordu. „Vay canına!“ Benya’nın her yeri ışıldıyordu. „Ben bir sihirli ay uzmanıyım!“ Vuse, gururla sırtıttı. Ancak tarlada yalnız değillerdi – birçok insan sıralar arasında yavaşça ve eğilerek dolaşıyorlardı. „Sabahın bu erken saatinde burada ne işleri var?“ diye merak etti Benya. Vuse, „Çilekleri hasat ediyorlar“ diye açıkladı. „Çalışmaya güneşin ilk ışıklarıyla başlıyor, akşam geç saatlerde son veriyorlar.“

Benya, etrafına bakındı. „Yorucu görünüyor. Ama sadece bir günde işleri bitiyor ve sonra arkadaşlarıyla buluşabiliyor ya da sinemaya gidebiliyorlar.“ Vuse güldü. „Ah keşke! Çilekler yavaş yavaş olgunlaşır. Tekrar tekrar hasat edilmeleri gerekiyor, haftalarca.“

Benya, daha fazla dayanamadı ve en olgunlarından birkaç kırmızı meyve kopardı. Çilekleri ikisi de ağız şapırdatarak yediler. Vuse, çilek suyu bulaşmış kürkünü temizlerken şunları söylüyordu:

„Hasat her zaman sıkıcıdır, sadece çileklerde değil. Havuç ve patates, elma, pirinç, çikolata için kakao çekirdekleri – tüm bunlar süpermarkete kendiliğinden girmiyor.“ Benya, gülerek gözlerini devirdi. „O kadarını biliyorum!“

Vuse, şöyle devam etti: „Yiyecekler her bozulduğunda ya da çöpe atıldığında, pek çok insan boşuna çalışmış oluyor.“ „Hmmm, bunu hiç düşünmemiştim“ diye itiraf etti Benya. „Şey gibi, mesela ben anneme bir resim çiziyorum. O da onu çöpe atıyor. Bu durumda ben boşuna resim yapmış olurum ve çok sinirlenirdim.“

Vuse, başını salladı. „Aynen öyle. Hatta çilekte burada gördüğümüzden çok daha fazla iş var.“ Küçük güneş ışını torbasını işaret etti. „İkinci bir gezi yapmak ister misin? Hâlâ dört ışınım var. Ama bu sefer burada kalıp zamanda yolculuk yapacağız.“

Benya, bunu tabii ki isterdi! Acaba zamanda yolculuk yapmak nasıl bir histi?

Vuse, bir sopayla toprağa izler çiziyordu. „Otur, başlıyoruz“ deyip, çantasından sihirli bir güneş ışını çekip çıkardı ve gökyüzüne fırlattı. Sonra Benya’nın ellerini tuttu ve mırıldandı:

**„Başımızın üstünde taht kuran,
Güneş ışınları, sihirli ay.
Taşı bizi renkli dünyalara,
Hadi gidelim çilek tarlasına!“**

İşte yine o karıncalanma. „Bunu artık tanıyorum“ diye düşündü Benya, „işte başlıyoruz.“

Renkler yine dans ediyor, şekiller yüzüyordu. Vuse, şimdi güneşten daha parlak parlıyordu. O kadar göz alıcıydı ki, Benya gözlerini biraz kısmak zorunda kaldı. Yüzünün ısındığını hissetti. Sonra yolculuk aniden bitti, dünyaya geri döndüler. Benya, sevinçle bağırdı: „Vay canına, bu ilk yolculuktan bile daha iyiydi – daha hızlı ve geriye doğru!“ Sonra etrafına bakındı. Hâlâ tarlada duruyorlardı, ama çilekler yok olmuştu. Onların yerine çiçekler vardı. Vuse, neşeyle gevezelik ediyordu: „Çileklerin çok besine ihtiyacı vardır, biliyor muydun?“

Biz besini yediğimiz meyve ve sebzelerden alırız. Buradaki toprak, çiçekleri besler.” Tam o sırada yanlarından bir traktör geçti. „Bak, onları biçiyor ve toprağın içine masaj yapar gibi işliyor.” Benya kıkırdadı: „Anneme de daha önce masaj yapıldı – ama traktörsüz.” „Umarım öyledir!” diye güldü Vuse ve devam etti: „Çiçek masajından sonra, traktör toprağı çok ince olana kadar karıştırır. Sonra oluklar oluşturur. Daha sonra da içlerine çilek bitkileri ekilir.

Tarla ne kadar büyükse, o kadar çok bitki yetiştirilmesi gerektiğini tahmin edersin. Bunların hepsini elle dikmek, beslemek ve bakımlarını yapmak ne kadar yorucudur.” Benya, etrafına baktı – tarla gerçekten de çok büyüktü. „Kışın hava dondurucu soğuk olduğunda, bitkilerin üzeri örtülerle kapatılır. Üzerlerinin nasıl tekrar açıldıklarını görelim mi?” Vuse, Benya’ya göz kırptı ve sihirli ışıklardan oluşan küçük çantasına anlamlı bir şekilde vurdu.

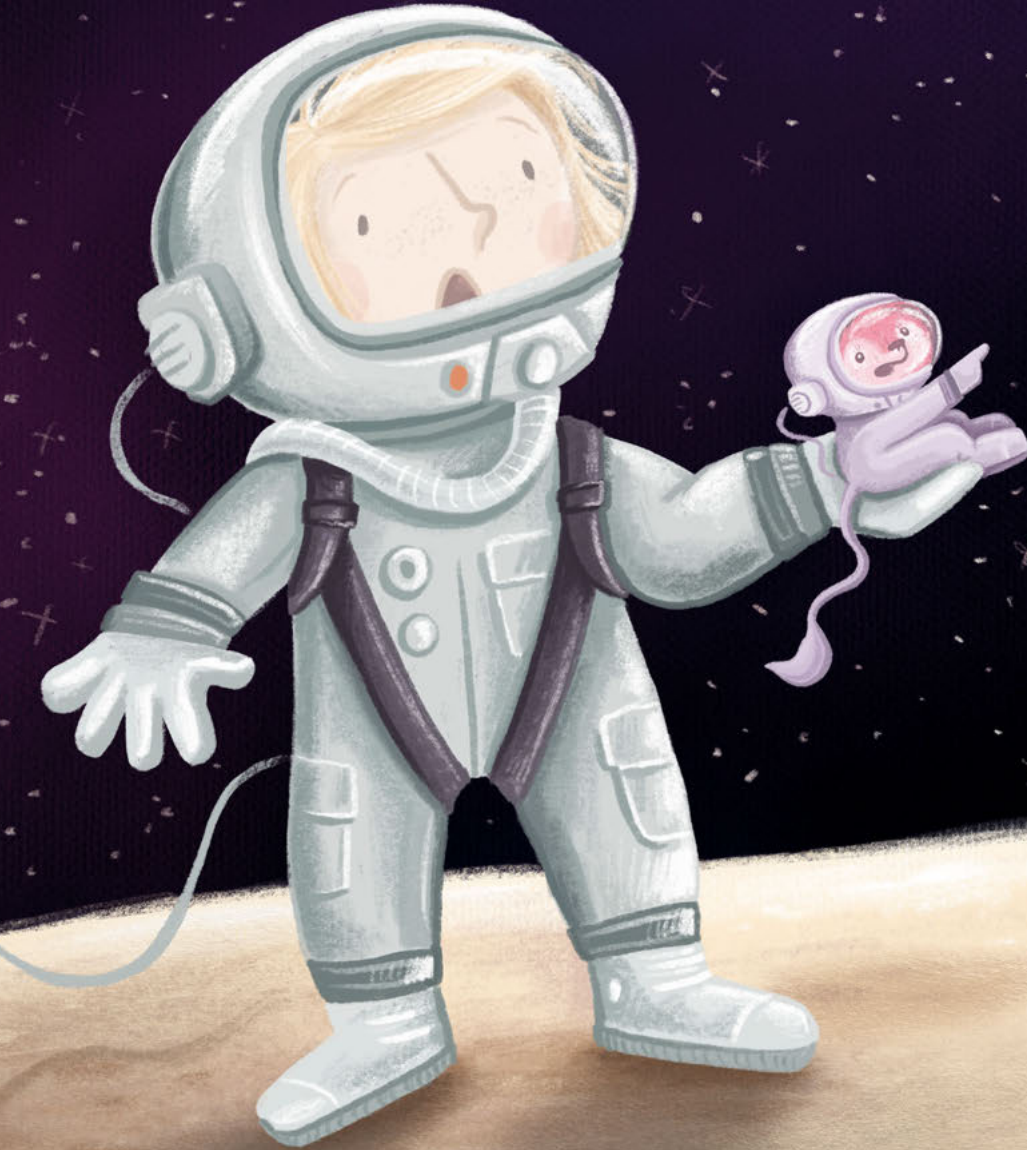
Üçüncü sihirli ışın, zaman yolcularını ılık bir bahar gününe fırlattı. Sabah güneşi Benya'nın burnunu gıdıklıyordu. „Tam zamanında geldik“ diye sevindi Vuse. „Küçük bitkiler şimdi ortaya çıkarılıyor, bu sayede örtülerinin altında terlemezler.“ „Burası nasıl da vızıldayıp uğulduyor,“ diye hayret etti Benya, konmak için yaklaşan bir arıyı göstererek: „Çilekleri benim kadar seviyor olmalı.“ „Bizim şansımız,“ diye gülümsedi Vuse. „Çilekler, çiçekleri tozlaşana kadar büyümezler. Bunu rüzgar sağlar – ama en güzel meyveler buradaki çalışkan işçi arılar tarafından yapılır.“ Benya güldü: „Çileklerim için çok fazla insan ve çok fazla arı çalışıyor.“ Düşünceli bir şekilde de ekledi: „Vuse, şimdi neden yiyeceklerimizi kurtardığını anlıyorum: Çünkü onlar için çok çalışılıyor.“

Vuse, „Evet! İş ve daha bir sürü şey“ diye ekliyor. „Büyük tarlalar, sulama için su, traktörler için benzin, ambalaj malzemesi ...“ Benya araya girdi: „Ne kadar az yiyecek israf edilirse, gezegenimiz için o kadar iyi olur, değil mi?“

Vuse'nin gözleri parladı – Benya anlamıştı! Heyecanla tarlada zıplıyor, mutluluktan taklalar atıyor ve şarkı söylüyordu: „Meyve, havuç ve bisküvi – çöpe atmayız yiyecekleri! Bağırarak söylerim en gür sesimle: Gitmeyecek yiyecekler çöpe!“

Vuse, bitkin bir halde yere yığılırken Benya sordu: „Çok fazla yiyecek çöpe mi atılıyor?“ „Elimi tut“ diye Vuse yanıtladı: „Bu maceramızın son istasyonu olacak.“

„Neredeyiz?“ diye merak etti Benya ve etrafına bakındı. Tarla kaybolmuştu. Onun yerine, göz alabildiğince tozlu gri toprak vardı. Garip kraterler. Benya’nın nefesi boğazında düğümlendi. Yavaşça kendine baktı – pijamaları yerine kalın beyaz bir takım giymekteydi ve büyük bir kask. „Ben ... Bu ... Ay’da mıyız?“ Vuse başını salladı. „Biliyor musun Benya: Her yıl 1.3 milyar ton gıda çöpe atılıyor. Eğer tüm bu atılmış yiyecekleri kutulara koyup üst üste yığarsak, bu kule dünyadan aya kadar uzanır.“ Benya, buna inanamadı: „Tüm bu atılan yiyecekler nereden geliyor?“ diye sordu. „Tarlalarda başlıyor“ dedi Vuze. „Patates çok küçükse ya da havuç çok eğriyse, tarlada olduğu yerde bırakılıyor.

Dükkanında onu kimse almaz. Bir armut süpermarkete gelirken zede lenirse, tak çöpe gider. Ama evde de çok fazla yiyecek atılıyor. Çünkü buzdolabında unutulup bozuluyor. Ya da mideden önce gözü doyurmak için alınmıştır. Dört gıdadan yaklaşık bir tanesi atılıyor” diye iç geçirdi Vuse. „Sizin ekmekleriniz gibi.” Benya yutkundu: „Bu kadar çok gıdanın çöpe atıldığını bilmiyordum.”

İki arkadaş bir süre oturdu ve güzel yıldızlı gökyüzünü seyrettiler. Ufukta güneş yerine dünya yükseldiğinde Benya, evini özlediğini hissetti. Şimdiye kadar evinden ve ailesinden bu kadar uzağa hiç gitmemişti. Maceraperestler son sihirli ışınla dünyaya geri döndüler.

Yükselen güneş çocuk odasını altın renginde bir ışıkla dolduruyordu. Tüm gördüklerinden bitkin ve yorgun düşen Benya, rahat yatağına uzandı. Yastık ne kadar yumuşaktı, her zaman böyle miydi? Küçük gözlerle Vuse'ye baktı. „Tekrar görüşecek miyiz?“ diye sordu. „Tabii ki. Artık arkadaşız, değil mi?“ diye yanıtladı Vuse ve nazikçe Benya'nın üzerine örttü. Benya'nın yüzünde kocaman bir gülümseme belirdi. Sonra usulca ama kararlı, şöyle dedi: „Vuse, sana yardım etmek istiyorum. Gıdaları birlikte kurtaralım! Bana ekmek cipsinin nasıl yapıldığını gösterir misin?“ Vuse gülümsedi: „Elbette! Yarın ilk iş! Ama şimdi dinlen, sihirli ışın yolculuğu yorucudur.“

Benya, başını salladı. Gözlerini zar zor açık tutabiliyordu. Ancak çöp kulesinin küçülmesine yardımcı olmakta çok kararlıydı. Ama Vuse adında bir arkadaşı olduğunu ve onunla güneş ışınları üzerinde çilek tarlasına, aya ve zamanın ötesine gidebileceğini kendine saklayacaktı – ki başkaları onun deli olduğunu düşünmesin. Yoksa sen ona inanır mıydın?

VUSE'NİN EKMEK CİPSİ

Ekmek cipsleri Vuse'nin menüsünde düzenli olarak yer almaktadır. Tadı lezzetli ve yapımı hızlıdır.

İHTİYACIN OLANLAR:

- dünden kalan sert veya bayat ekmekler
- biraz yağ ve bir tutam tuz

Ya da dünden, önceki günden, dünden iki önceki günden ya da üç önceki günden. Geçen Salı gününden kalanla da mümkün.

Öncelikle ekmekleri ince dilimler halinde kes – ne kadar ince olurlarsa cips de o kadar gevrek olur. Sonra üzerlerine yağ sür. Burada bir pasta fırçası işine yarar.

Şimdi dilimleri pişirme kağıdı serili bir fırın tepsisine yay ve 180 derecede 15 ila 20 dakika fırında pişir. Cipsler çıtır çıtır ve biraz kahverengi görüldüğünde hazırdırlar, fırından çıkarabilirsin. Şimdi sadece tuzla ve soğumaya bırak, sonra hepsini ye süpür.

Cipsleri fesleğen, biberiye veya kırmızı biber tozu ile de çeşnilendirebilirsin. Ya da üzerine şeker ve tarçın serp – çok lezzetli olur!

İPUCU: Ekmek zaten çok sertleşmişse, ince dilimler halinde kesmek artık kolay değildir. Küçük parçalara bölebilir veya kesebilirsin. Bir tavada yağ ve baharatlarla kızart: Tadaaaaa, çıtır krutonlar hazır!

GÖSTERİŞLİ MUZ

Kim muz seviyorsa, bu ev yapımı muzlu dondurmaya bayılacak!

İHTİYACIN OLANLAR:

- küçük kesilmiş, dondurulmuş muz
- mutfak robotu ya da el blenderi

Süper olgun muzlar mükemmeldir, kahverengi parçalar dondurmayı ekstra tatlı ve lezzetli yapar.

AYRICA EKLEYEBİLECEKLERİN:

- en sevdiğin meyve
- bir tutam süt (veya alternatif süt)
- kakao tozu veya çikolata parçaları, elde kalmış Paskalya tavşanından mesela?

Bu aynı zamanda Noel Baba çikolataları ya da renkli serpme çikolata ile de güzel olur. Elinde ne varsa!

Muzları soy, küçük parçalar halinde kes ve dondur. Bunu bir gün önce yapmak en iyisi. Dondurulmuş muz parçalarının kısa bir süre çözülmesini bekle ve ardından kremi bir püre elde edene kadar kuvvetlice karıştır. İstersen doğranmış meyve veya çikolata parçalarını da ekle ve tekrar karıştır. İstersen kıvamı tutturana kadar bir tutam süt ekle.

İPUCU: Lezzetli bir süslemeye ne dersin? Benya, çilek parçalarını çok seviyor. Vuse ise, koyungüzü papatyalarını – çünkü hem harika görünüyorlar hem de onları az miktarda yiyebilirsin bile!

ECÜK BÜCÜK ŞEYLER

Havuç eğri, patates ezik dolu da olsa – meyve ve sebzelerde de önemli olan iç güzelliğidir. Yamuk yumuk bir çileğin tadı da normal görünen bir çilek kadar lezzetlidir ve içinde aynı miktarda vitamin vardır.

Kes, servis yap ve ye

Bir elmada kahverengi bir leke varsa, bu bozuk demek değildir. Kahverengi leke kolayca kesilip atılabilir ve elma normal olarak yenebilir. Ama küfe dikkat et! Meyve veya sebzenin üzerinde beyaz veya yeşil bir tüylenme varsa, onları artık yememelisin.

Temel kural

Öğle yemeği lezzetli görünüyorsa, tabağa genellikle çok fazla şey konur. Ama ne kadar yiyebileceğini yemeden önce nasıl bilebilirsin? Küçük bir ipucu: Miden yumruğun kadar büyüktür. Bu yüzden tabağındaki miktar bundan daha küçük olmalı. Ve bitince eğer hala açsan, ikinci tabağını alırsın, bu kadar basit.

KOKU TESTİ

Peynir, yoğurt veya makarna gibi paketlenmiş gıdaların üzerinde son kullanma tarihi yazılıdır. Bu tarih, gıdayı yiyebileceğin en son tarihi belirtir. Ancak birçok gıda çok daha uzun süre saklanabilir. Bu yüzden tarihi geçer geçmez çöpe atma. Paketi aç, bak, kokla ve tadına bak.

En İyi Artıklar

Öğle yemeğinden kalanlar ertesi gün yeni, lezzetli yemekler pişirmek için kullanılabilir: makarnadan güveç olur, sebzelerden çorba... Beslenme kutularından arta kalanları da kurtarabilirsin: sandviç ekmeklerinin üzerine birşeyler koyup, fırında pişirebilir, salatalık veya biber parçalarını salataya atabilir, kahverengi elmaları elma rendesi püresi yapabilirsin.

Hepsini aynı anda açma

Buzdolabındaki yiyecekler genellikle bozulur, çünkü gereğinden fazla paket açılmıştır ve siz hepsini aynı anda yiyip bitiremezsiniz. O yüzden yeni bir paketi açmadan önce düşünsen iyi olur: gerçekten üç tane peynir çeşidi ya da dört tane sos çeşidi açmalı mı?

YAPRAKTAN KÖKE KADAR

Birçok meyve ve sebzenin kabuklarını, yapraklarını ve saplarını yiyebileceğini biliyor muydun? Örneğin havuç kabukları fırında biraz yağ ile lezzetli bir çıtır çerez olur.

GIDA KURTARICILARI
TAKIMINA hoş geldin!

YAZAR

WENKE HEUTS

Foto: © Wenke Heuts

İletişim bilimci Wenke Heuts kelimelerle oynamayı seven bir yazardır. Kendisi REST-LOS GLÜCKLICH Derneğinin basın ve halkla ilişkileriyle ilgilenmekte, coşkuyla gıdaları çöpten kurtarmakta ve yemek atölyeleri düzenlemektedir.

YAYINCI

RESTLOS GLÜCKLICH e. V. gıdaya değer veren bir yaklaşım benimsemiş olup gıda israfına karşı kampanyalar yürütmektedir. Bu amaçla, çocuklar ve yetişkinler için ücretsiz eğitim projelerinin yanı sıra yüksek profilli katılımcı etkinlikler düzenlemektedir.

Daha fazla bilgi ve tarifler için:
www.restlos-gluecklich.berlin

İLLÜSTRATÖR
INKA VIGH

Foto: © Xenia Berg

Inka Vigh, Wiesbaden'deki RheinMain Üniversitesi'nde iletişim tasarımı eğitimi aldıktan ve bazı maceralı seyahatlerden sonra nihayet güzel Mainz şehrine yerleşmiştir. Halen bu şehirde yaşamakta olup, kültürel ve sosyal oluşumlar, çocuk kitapları ve kafeler için serbest illüstratör olarak çalışmaktadır.

Benya'nın evinden eşyalar birer birer kaybolur. O da bir terslik olduğunu düşünüp pusuya yatar. Sonunda gerçek ortaya çıkar: Küçük büyülü bir yaratık olan Vuse, gizlice evin içinde gezinip Benya'nın eşyalarını çalıyormuş – özellikle de eski ve kırık şeyleri seviyormuş. Başkalarının çöpe attığı şeyleri, Vuse kendisi için kullanır. En çok kafasını yoran şey ise, çöpe atılan yiyeceklerdir. Benya ve Vuse kısa sürede arkadaş olurlar ve birlikte büyük bir göreve atılırlar: Yiyecekleri çöpten kurtarmak!

Gıdaların değeri hakkında harika bir hikâye.

5 yaşından büyük çocuklar için.
RESTLOS GLÜCKLICH e. V. tarafından yayınlanmıştır.

